

 Kuntaliitto
Kommunförbundet

Tervetuloa Kymenlaakson maakuntatilaisuuteen!

Seuraa ja osallistu #maakuntatilaisuudet2019
Följ och delta #landskapsbesok2019

Tilaisuudessa mukana Hansel, KEVA ja KT kuntatyöntekijät

Timo Reina

12.11.2019

MISSIO:

Kunnat luovat perustan asukkaidensa hyvälle elämälle.

Kuntaliitto tekee työtä, jotta kunnat onnistuvat tehtävissään.

VISIO:

VAIKUTTAVA KUMPPANI KUNNILLE

1. Vaikuttavuus on kuntien kestävyyttä
2. Vaikuttavuus on suunnan näyttämistä
3. Vaikuttavuus tehdään erilaistuville kunnille
4. Vaikuttavuus tehdään verkostoissa
5. Vaikuttavuus vaatii uudenlaista osaamista
6. Vaikuttavuus vaatii vakaata taloutta

” Onnistuva
Suomi
tehdään
lähellä

ARVOT JA MEILLE TÄRKEÄT TOIMINTATAVAT

Askeleen edellä - Yhteistyötä yli rajojen - Avoin toimintakulttuuri

Kuntatalouden tilanne on historiallisen heikko

- Kuntalalousohjelma julkistettiin 7.10. → Kuntatalouden tasapainottamiseksi tarvitaan lähes kaksi miljardia euroa
- Lakisääteiset eurot palautuvat ensi vuonna
 - kilpailukyky sopimuksen ja määräaikaisten indeksijäädytysten päättyessä kunnille palautuu noin miljardi euroa
 - uudet tehtävät ja veroperustemuutokset on luvattu kompensoida täysimääräisesti
- Verotukseen tehdyt järjestelmämuutokset, kuten tulorekisteri ja verokorttiuudistus, vaikuttavat kuntien verotulokertymiin ja hankaloittavat talouden suunnittelua.
 - Hieman helpotusta luvassa → Ensi vuodelle budjetoituja kompensatioita on aikaistettu tälle vuodelle 237 miljoonaa euroa

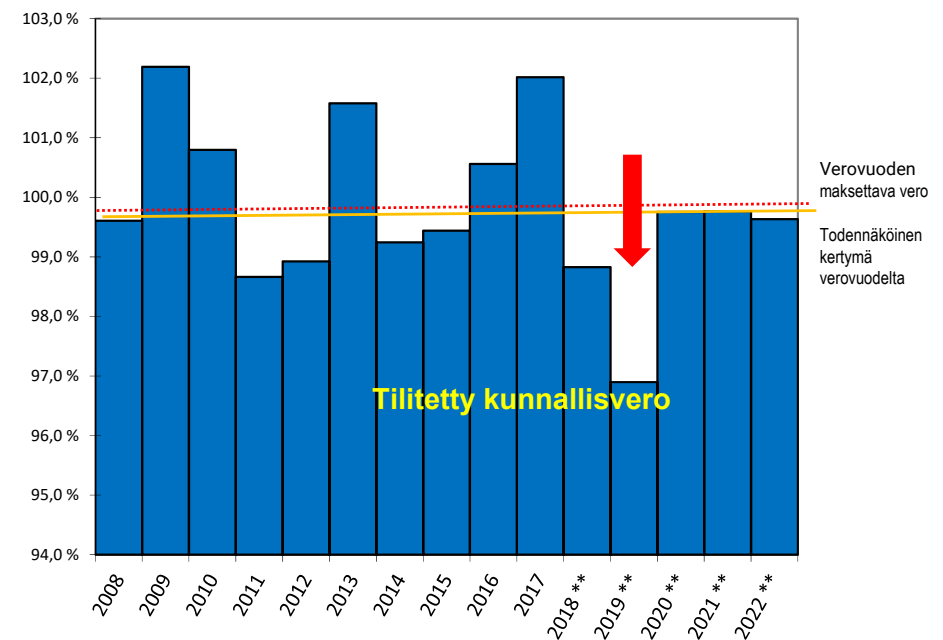

**Kuntaliitto seuraa
taloustilannetta ja valvoo
kuntien etuja**

Verouudistuksista johtuva kertymävaje oikenee pääosin vuonna 2020

- Tulorekisteri-ilmoitusongelmien osuus vajeesta on Verohallinnon selvityksen mukaan noin 13 % ja kertymävajeen loppuosa johtuisi verokortti-uudistuksesta ja muista mahdollisista tekijöistä.
- Verokortti-uudistuksesta johtuva kertymävaje alkaa korjaantua suurelta osin vasta joulukuussa tehtävissä ennakonpidätyksissä.
 - loppusyksyn aikana kertymävaje odotetaan kasvavan edelleen kuukausittain, elleivät veronmaksajat korota laajasti veroprosenttejaan tai verokorttien vuosittaiset ansiorajat ylity laajasti
 - vuoden 2019 kertymävajeeksi olisi uudistusten johdosta mahdollisesti muodostumassa jopa 600-700 miljoonaa

Kunnallisveron "rytmihäiriö"

Keskeisiä Antti Rinteen hallitusohjelman kuntapäätöksiä: täysimääräinen kompensatio

Uudistuksen kustannusvaikutus, milj. euroa	Antti Rinteen hallitusohjelma (3.6.2019)	Kuntaliiton alustava arvio	Erotus 	Lisähuomioita
Sosiaali- ja terveystaloudet, yhteensä 270 milj. euroa				
Sitova hoivamitoitus 0,7:ään ympärivuorokautisen hoivan yksikössä	70	227	-157	Haarukka 200-250 milj. euroa. HE 233 milj. euroa, kustannuslisäys jo budjetoidun lisäksi 163 milj. euroa
Peruspalveluiden saatavuus (hoitotakuun kiristäminen)	50	115	-65	Oletuksena on ollut +1000 htv:tta lääkäreiden palkkaamiseen
Kotihoidon ja omaishoidon resurssointi	45			Kotihoidon resurssien riittävyyden ja omaishoidon kehittämisen osalta ei ole avattu toimintaprosesseja, joille voidaan laskea hinta.
Asiakasmaksulain uudistaminen	45			
Osaaminen ja sivistys, yhteensä 201,5 milj. euroa				
Oppivelvollisuuden pidennys 18-ikävuoteen ja maksuton toinen aste	107	183	-76	Lakimuutoksen laajuus (maksuttomuuden laajentaminen, maksujen kohtuullistaminen) ratkaisee lisämäärärahan tarpeen.
Lukiokoulutuksen yksikköhinnan vahvistaminen	18	18		Kustannukset riippuvat toteutusmallista.
Oppilas- ja opiskelijahuollon vahvistaminen, sitova mitoitus toisen asteen opiskelijahuollon palveluihin	29			2011 jälkeen toteutettujen rahoitusleikkausten osuus edelleen 100 M€.
Subjekttiivinen varhaiskasvatusoikeus	17	Suuruusluokka oikea		Kustannukset riippuvat toteutustavasta.
Ryhmäkokojen pienentäminen varhaiskasvatuksessa	16	Suuruusluokka oikea		
Harrastusmahdollisuus koululaisille	14,5		Erotus	Ns. Islannin malli. Toimenpiteet avoinna. Tulevaisuusinvestointeihin 2020-2022 40 M€ ja pysyvä rahoitus 14,5 M€. Tilastoja harrastustoiminnan rahoituksesta ei ole.
YHTEENSÄ	470		-298	

Kuntien ja kuntayhtymien talous, mrd.€ (painelaskelman mukaan)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Toimintakate	-27,50	-28,55	-29,88	-31,27	-32,49	-33,74	-34,84
Verotulot	22,55	22,43	22,93	24,44	25,01	25,77	26,52
Käyttötalouden valt.os. 2)	8,54	8,50	8,53	9,43	9,89	10,33	10,67
Rahoitustuotot ja kulut, netto	0,37	0,32	0,37	0,36	0,32	0,28	0,16
Vuosikate	3,96	2,70	1,95	2,97	2,74	2,64	2,50
Poistot	-2,82	-2,82	-2,92	-3,02	-3,12	-3,22	-3,32
Satunnaiset erät, netto	0,14	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07
Tilikauden tulos	1,28	-0,04	-0,90	0,03	-0,31	-0,51	-0,75
Tulorah. korjauserät	-0,53	-0,57	-0,57	-0,57	-0,57	-0,57	-0,57
Tulorahoitus, netto	3,57	2,16	1,45	2,47	2,23	2,14	2,00
Investoinnit, netto	-3,46	-3,87	-4,18	-4,34	-4,52	-4,67	-4,66
Rahoitusjäämä ¹⁾	0,11	-1,71	-2,74	-1,87	-2,29	-2,53	-2,67
Lainakanta	18,42	19,44	22,25	24,19	26,54	29,14	31,88
Rahavarat	6,40	6,04	6,04	6,04	6,03	6,03	6,04

1) Rahoitusjäämä = Toiminnan ja investointien rahavirta = Tulorahoitus + investoinnit, netto

Tulorahoitus = Vuosikate + satunnaiset erät, netto + tulorahoituksen korjauserät

2) Valtionosuuden vuoden 2019 tasoon ei sisälly 237 milj. euron lisäys, jonka maksamisen kunnille hallitus päätti aikaistaa vuodelle 2019.

Lähde: Vuodet 2017 ja 2018

Tilastokeskus,

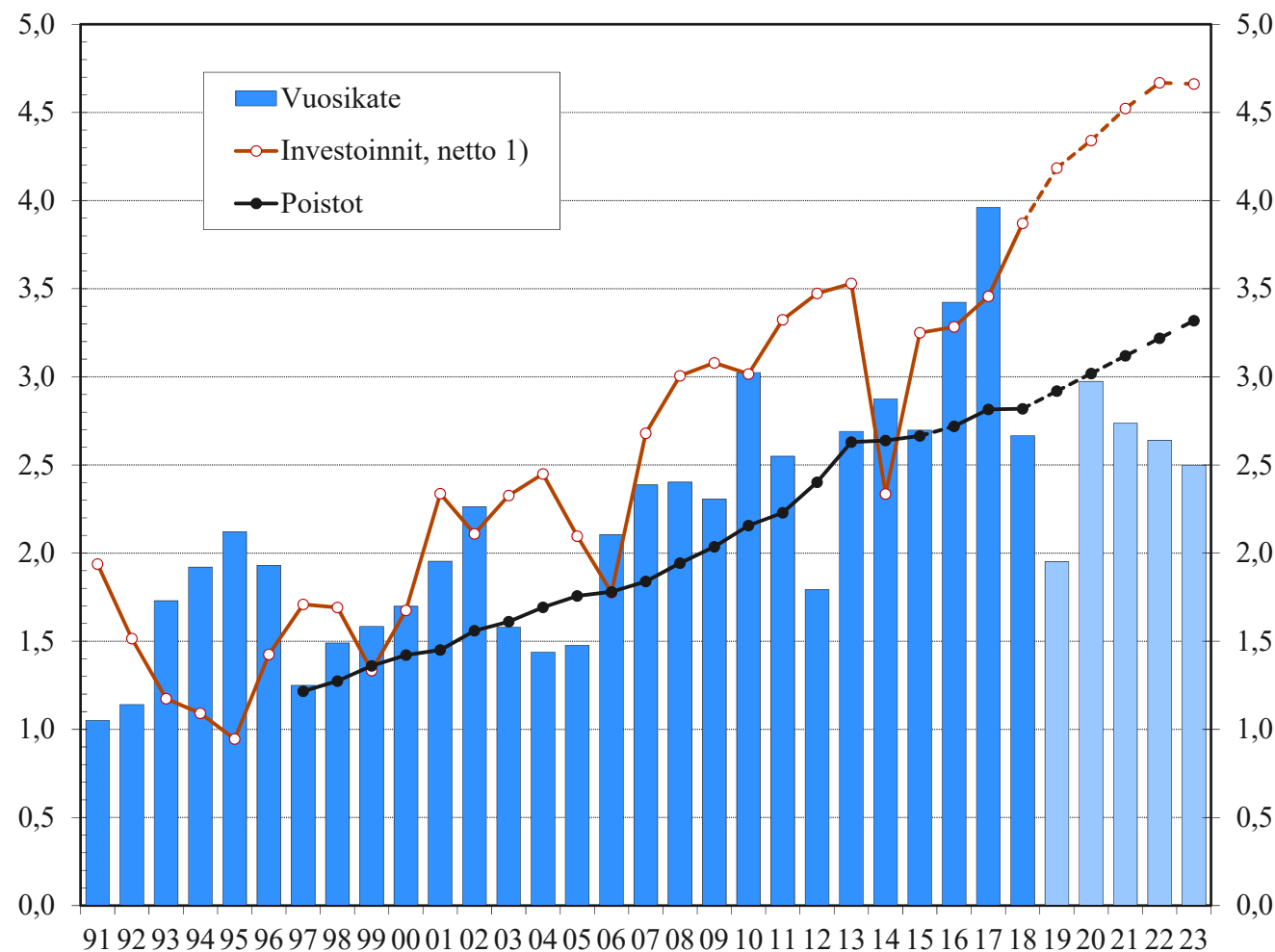
Vuosien 2019-2023 arviot VM 7.10.2019

Kuntasektorin vuosikate, poistot sekä investoinnit¹⁾ 1991-2023 (painelaskelman mukaan) mrd.€

1) Investoinnit, netto =
Käyttöomaisuusinvestoinnit-rahoitusosuudet
– käyttöomaisuuden myyntitulot.

Vuoden 2014 nettoinvestointien tasoon
vaikuttaa kunnallisten liikelaitosten
yhtiöittäminen.

Lähde: Vuodet 1991-2018 Tilastokeskus,
Vuosien 2019-2023 arviot VM 7.10.2019

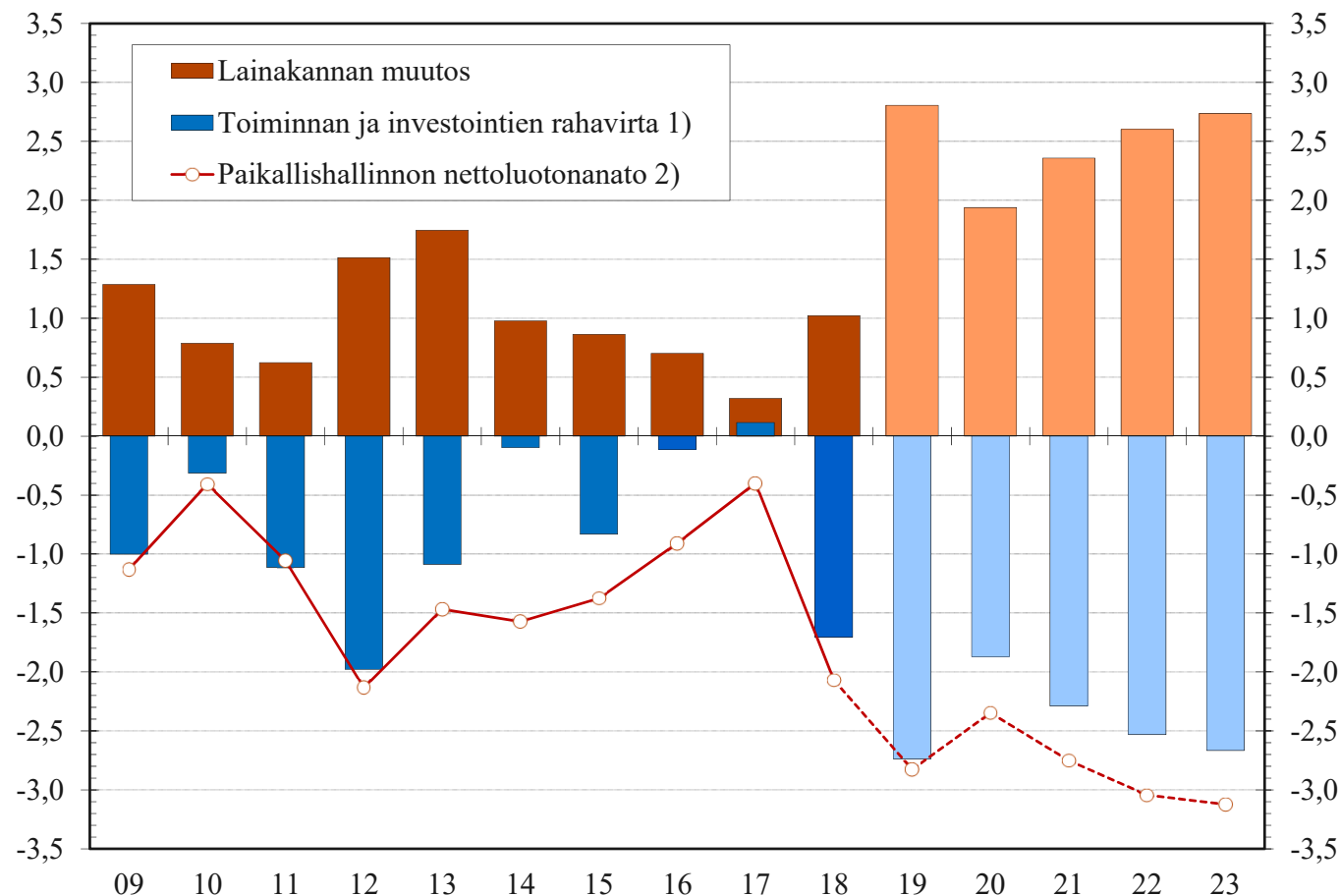

Kuntasektorin toiminnan ja investointien rahavirta, paikallishallinnon nettoluotonanto sekä lainakannan muutos (painelaskelman mukaan) mrd. €

1) Alijäämäinen (neg.) rahavirta ilmaisee, että menoja katetaan kassavaroja vähentämällä tai lainalla. Ylijäämäinen (pos.) rahavirta ilmaisee, kuinka paljon varoja jää antolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen.

2) Nettoluotonanto kansantalouden tilinpidon mukaan = Paikallishallinnon kokonaistulojen ja kokonaismenojen erotus

Lähde: Vuodet 1991-2018 Tilastokeskus, Vuosien 2019-2023 arviot VM 7.10.2019

Työllisyyden kuntakokeilut käynnistyvät

- Hallitus käynnistää ensi keväänä työllisyyden kuntakokeilut, joissa kunta vastaa työnhakijoiden palveluprosessista ja työllisyyttä edistävien palvelujen tarjoamisesta.
- Kokeiluun voi hakea ELY-alueella yksittäinen kunta tai useampi kunta yhdessä.
 - Kokeiluun mukaan tulevien kuntien asukasmäärän oltava vähintään 30 000.
 - ELY-keskuksen alueella kokeiluihin voisi siirtyä enintään noin 40 % TE-toimiston työnhakija-asiakkaista.
- Kuntaliitto tukee kokeilusta kiinnostuneita kuntia järjestämällä kaksi työllisyysklinikkaa, joissa käydään läpi työllisyyskokeilua, siihen hakeutumista ja valmistautumista.
 - Ensimmäinen klinikka järjestettiin Helsingissä Kuntatalolla 16.10 ja toinen Tampereella 13.11.

Kuntatalouteen vähintäänkin välillisesti vaikuttavat
Syksyllä 2019 meneillään olevat

**selvitykset
uudistukset
hankkeet**

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

- Kuntalain päivitys
- Talousjaosto
- Hallintojaosto

TUTKITTUA TIETOA
JA RATKAISUJA
PÄÄTÖKSENTEON TUEKSI

VALTIONEUVOSTON
SELVITYS- JA TUTKIMUSTOIMINTA

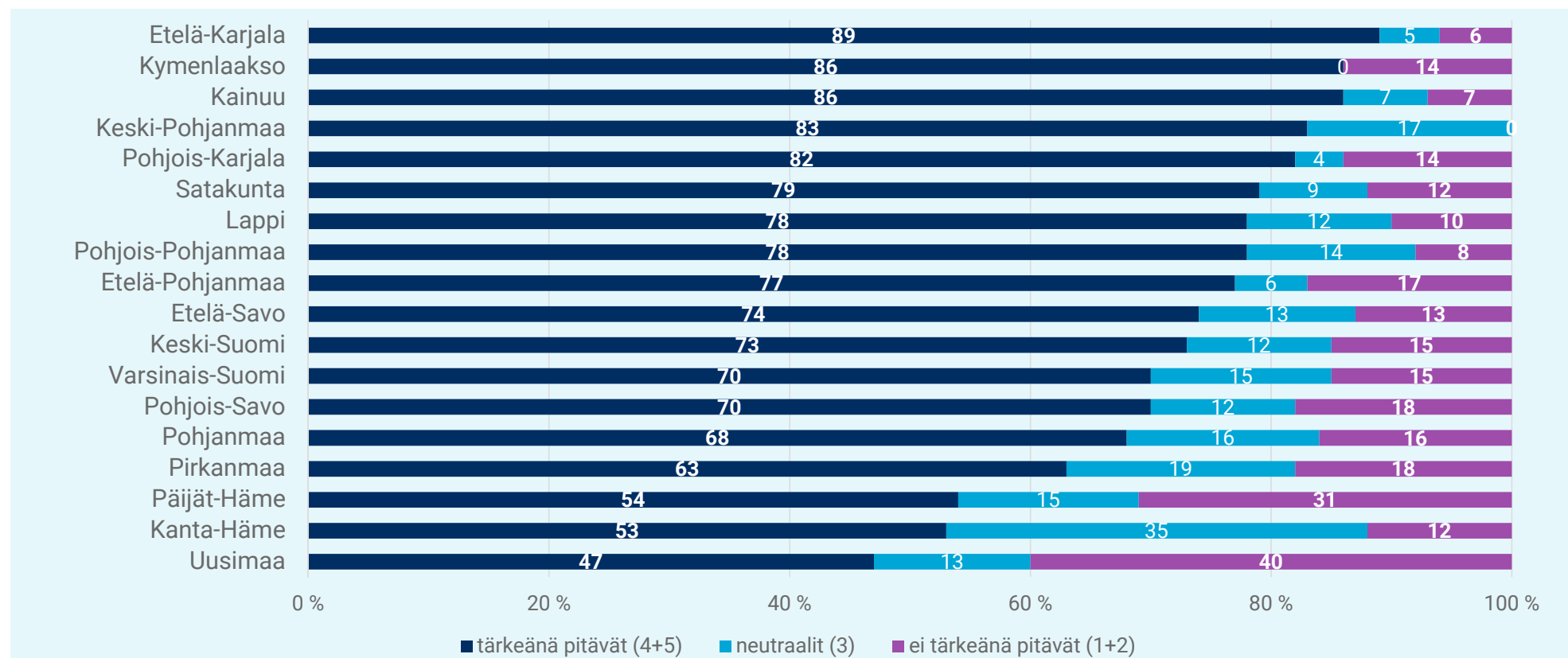
- Perustuslain reunaehdot kuntien tehtävien eriyttämiselle (Lavapuro) (vain Uusimaa?)
- Kuntien rahoitusperiaatteen toteutumisen arviointimenetelmän toimivuus ja uudet mittausmenetelmät

- Kunnat sote-tuottajina (kysely → selvitys)
- Uudenmaan erillisselvitys

Näkemykset sote-palvelujen järjestämisen tärkeydestä kuntaa suuremmilla itsehallinnollisilla alueilla.

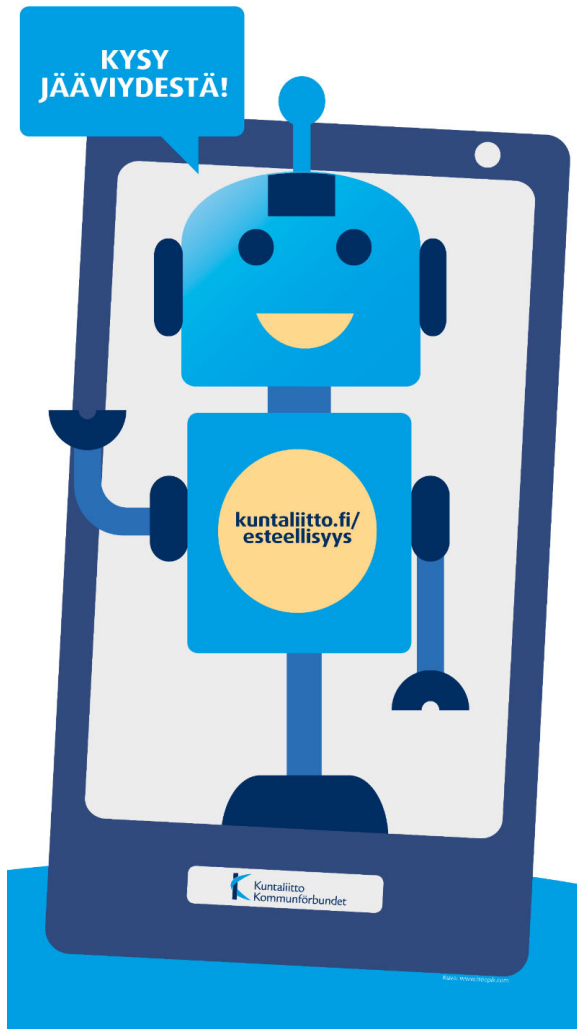
Vastausten %-jakaumat maakunnittain tarkasteltuna (n=539).

Uusi Hansel - Julkisten hankintojen osaaminen on nyt koottu yhteen yhtiöön

- Kaikki julkishallinnon yhteishankinnat on mahdollista hoitaa Hanselista
- Hansel Oy:n omistajat ovat 2.9.2019 alkaen valtiovarainministeriö (65 %) ja Suomen Kuntaliitto ry (35 %). Omistus- ja yritysjärjestelyn myötä KL-Kuntahankintojen henkilökunta siirtyvät Hanseliin vanhoina työntekijöinä.
- Yhdistyminen mahdollistaa kilpailutuksissa yhtenäisemmät toimintatavat, mikä helpottaa myös pienten yritysten osallistumista julkisiin tarjouskilpailuihin.
- Markkinoiden toimivuutta edistetään yhteishankinnoissa esimerkiksi jakamalla niitä alueellisesti tai useammille tavarantoimittajille, jotta kilpailua syntyisi mahdollisimman paljon. Hankintoja kilpailutetaan edelleen myös paikallisesti.

Kannustamme kaikkia hyödyntämään Kuntaliiton tekoälyyn perustuvaa *Kysy jääviydestä* -palvelua.

Palvelu on tehty käyttöösi ja avuksesi – vinkkaa myös kaverille!

Palvelun löydät osoitteesta:
<https://www.kuntaliitto.fi/laki/esteellisyys>

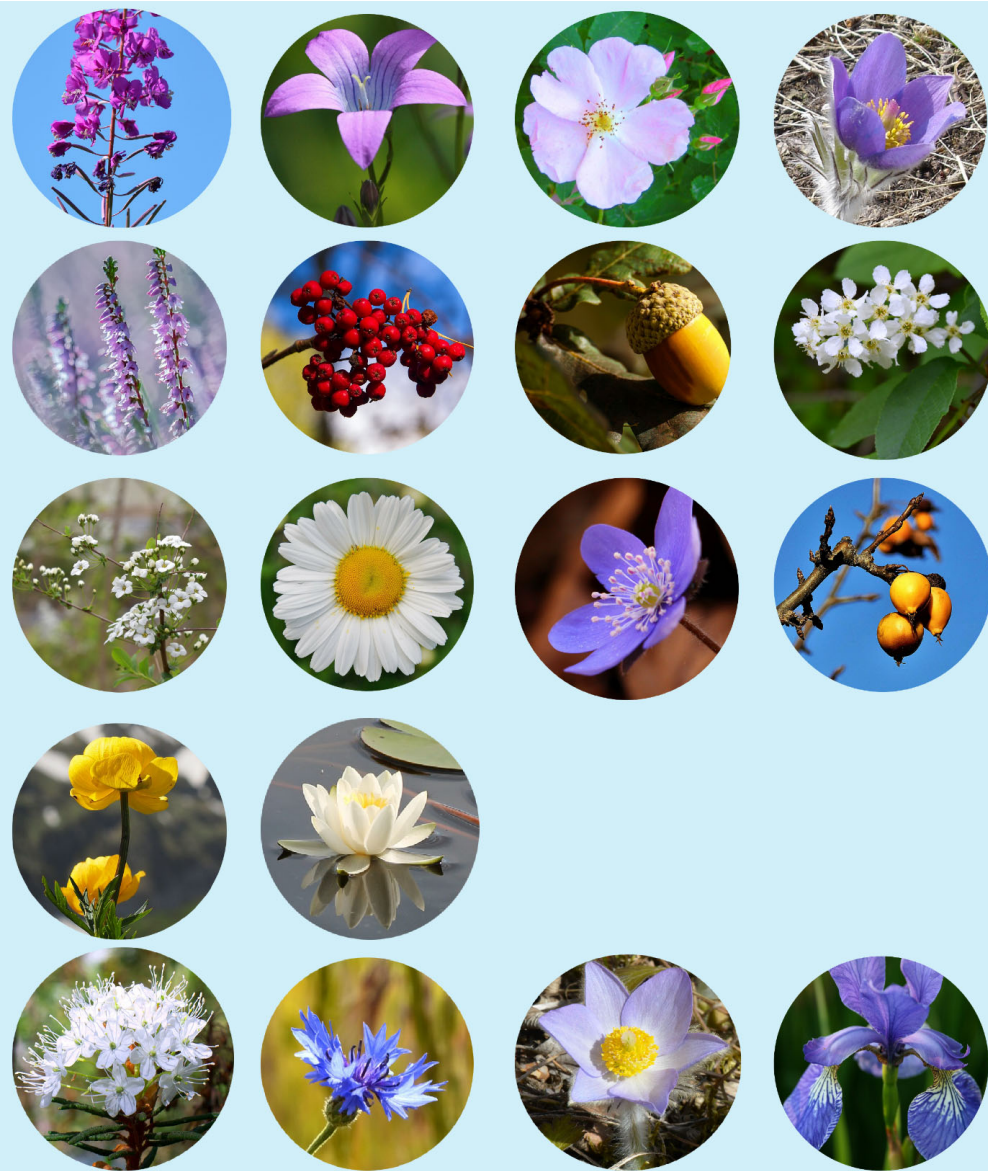

Seuraa työmme etenemistä

- TOP 3 Kuntaliitosta – uutiskirje
 - Kahden viikon välein ilmestyvässä uutiskirjeessä kerromme Kuntaliiton tärkeimmät uutiset
 - Voit tilata kirjeen osoitteesta kuntaliitto.fi/uutiskirjeet
- Kuntaliitto.fi
 - Verkkosivuiltamme löydät asiantuntijatietoa kunnista, uusimmat uutiset, tiedotteet, lausunnot, kannanotot ja blogit.
- Seuraa ajankohtaista keskustelua Facebookissa ja Twitterissä @Kuntaliitto.

**Muista myös Sote-
tulevaisuuspäivä Kuntatalolla
4.12.2019**

Kuntaliiton sote-tulevaisuuspäivä on tarkoitettu erityisesti kuntajohtajille, kuntien ja kuntayhtymien sote-johtajille, johtaville luottamushenkilöille sekä muille uudistuksen parissa työskenteleville asiantuntijoille.

Kiitos!

Seuraa ja osallistu #maakuntatilaisuudet2019
Följ och delta # landskapsbesok2019

Onnistuva Suomi tehdään lähellä

kuntaliitto.fi

PL 200, 00101 Helsinki
Kuntatalo, Toinen linja 14
00530 Helsinki

